№ 103. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

Budapest, Donnerstag, 11. Mai 1882. שנת תרמ"ב לפ"ק.

ב"ה בודאפעסט, כב' אייר

דיא „נייעיידישעצייטונג"
ערשיינט יעדען
מאנטאג
אונד דאנערסטאג.

פראנומעראציאנס - פרייזע:
גאנציאהריג 7 פל. — קר.
האלביאהריג 3 „ 50 „
פיערטעליאהריג 1 „ 75 „

דיא
רעדאקציאן
אונד אדמינסטראציאן
בעפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואהרנ אויך דיא פראנומעראציאנס-נעלדער צוזענדע זיגד.

אינזעראטע
ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

פיר דיא רוסישען יודען.

אין אנגעלעגענהייט דער נעלד-זאממלונגען צו נונסטען אונזערער אינגליקליכען יידישען גלייבענס-ברידער אין רוסלאנד האט דיא יידישע ארטהאדאקסע דורכדערונגס-קאממיסיאן אן זעמטליכע ראבבינאטן אונד געמיינדע-פאר-שטענדע אין צירקולאר-שרייבען געריכטעט, וועלכעס פאלגענדס לייטעט:

בע"ה בכי טוב לס' בהר בחקות, לה' למב"ש תרמ"ב, צ. 1482.

עהרווירדיגעס ראבבינאט!

לאבליכער פארשטאנד!

דאס צירקולאר-שרייבען, וועלכעס הרבנים האגונים הצדיקים דק"ק פ"ב, אינגוואר ודקהל ארטאדאקסען ביודאפעסט בחודש אדר העיל לטיבת אחב"י האמללים דמדינת רוסיא פיער-זונדערע, האט תל"י ניכט פערפעהלט, דיא לעב-האפטעסטע טהיילנאהמע בכל מחנות הראים במדינתנו וואכצוזאמען.

עס דרינגט אונס דענן אויך צור בעזאנדערען נענגטהואונג — פערמאנע דער אין אנס גע-לאנגטען בעריכטע — קאנשטאטירען צו קאנגען, כי דברי הקדושים של הגאונים הנ"ל נ"י עשו בעדה פרי קודש הילולים לה. דיא מייסטען קהדיות הקדושות במדינתנו בעאיילטען זיך זא-פארט, געלדזאממלונגען צו פערזאנלאססען, דהיות מן הזריזין מקדמין למצוה, זא דאס ביז יעצטע שאן אין זעהר נאטהאפטער ערפאלג ערציעלט וואהרדען איזט.

טראטץ דיזעזס ערפייליכען אומשטאנדעס אים אללגעמיינען, בלייבען אבער — וויא ווייר זאגטס, אינד נאמענטליך מהרב הגאון הצדיק אב"ד דקהל עדת הראים דפה נ"י פערשטענדי-גען וואהרדיג — דענאך נאך מעהרערע הטלות קרוישות אינזאפערנג צעיריך, אלס אין דעזעלבען דיא גרעדזאממלונגען ניכט מיט זאלכער ראש-הייט בעהאנדעלט ווערדיג, וויא דעם דיא ריינג-לייכען דער הייליגען זאבע ערפאהרדערט.

ווייר ערלאובען עס זיכהל אלס אביערפליסיג, דאס נראסע נאמענלאזע עלענד של אחב"י האמללים אינגעהענדע צו שלדערן, אינד האבען דאהער אונזערערזייטס נור דיא ריינבענטסטע ביטטע הינצוצופיגען, דאס:

א) אללען, וואס לטובת אחב"י האמללים גע-שעהען זאלל, נור שנעלל אונד אונ-פערצוגליך געשעהען מאגע, כי השעה דחוקה מאוד, אונד דאס

ב) אללע שפענדען כפי הסכמת הגאונים הנ"ל אויסשליעסליך נור דרך הגאון הצדיק האבד"ק פ"ב נ"י אונד אן נימאנד אנ-דערס פערבאנדען ווערדען מאגען.

וכל נדיבי לב יתנו ידם לה, אחד המרבה ואחד הממעיט להחיות נפשות יקרות הנתונים בעוה"ה בצרה ובשבי, ובלבד שיקדים מתנת ידו כברכת ה' עלי, ובזכות משפט הצדקה ירחם ה' על שארית עמו, ויגאלנו במהרה גאולה שלמה בעתירת עבדכם המצפה לרחמי ה' ולבו"צ ב"ב.

בשם הדורכ"דהרונס-קאממיסיאן:

יצחק ברמ"א ריי"ך.

נייעסטעס אויס אללען לאנדערן.

*(נעגען דיא איינוואנדערונג דער רוסישען יודען) אויס וויין ווירד נעמעל-דעט: ריסטער פאן שאפערער האט אם אבנג-אדרענטעגהייט איינע עפטעראיע איבערריכט.

ווערכט פאדרערט. דאס דען אים רוסלאנד פער-טייבענען יודען דער איינוריטט נאך עסטער-ריך פערווייגערט. דען בעריכט איבער דיא גרענ-צע עקאממענען אבער, איינע בעשטממטע קוריין בעמעסענע צייט פיר איהרען איינגענ-האלט נשטעללט ווערדע. עס פערלוטעט, דאס דיא פאלען עס אבגעלעהנט האבען, איינע זאלבען אנטראג צו אונטערשטעצען, ווערהנד ביא דען טשעכען אונד נייסטליכען ענגיגנטהייט העיצו פארהאנדען וואר. דיא פעטציאן זאלל אים נאנגען 9 אינטערשריפטען, דאריינטער דיא דעם בעקאנטען אנטי-סעמיטען דר הלובעק, צעהלען.

*(אינטערפעללאציאן וועגען דער רוסישען גרייזל אים ווינטער-אב-געאדנעטענהויז.) דיא אבגעאדנעטען עדוארד זוגס, טאמאסטשיק אונד 100 נענאמסטן האבען צום שלוססע דער הייטיגען פלענארזיצונג דעם אבגעאדנעטענהויזעס פאללענדע אינטער-פעללאציאן אין דאס נעזאממט-מיניסטעריאום איינגעבראכט: דא נאך נייליכזייטדיגען בעריכטען ענזיטס אינזערער נארד-אסטליכען גרענצע אן יידישען איינוואנדערן גרייזפאללע אינטהאטען פאללבראכט ווערדיג, אונד דא נאך דיזעזן בע-ריכטען צאהלרייכע פליכטלינגע דאס עסטער-ריייכשע גע ביעט בעריטטן בעטרעטען האבען, שטעללען דיא נעפערטנען דיא נאכפאלגענדע פאגען: „נעדענקט דיא ק. ק. רעגיערונג אנגע-זיכסט דער אין דיעזען פארגענגען אויך זיר אינזערען שוואכען ערוואכסענדען שווייצ-ריכטען אהרען אינדאנס. אין נעאיינגעטער וויזע נעל-טענד צו מאכען, דאס דיעזע פארגעזעצטען פערלעטצונגען דער נעבאטע דער מענשליכקייט רעכטעייטיג אונד עגע-ריג הינשאנדעלטשן ווערדען?" — פאן זייטע דער אונטערפערטנען דיעזער אינטערפעללאציאן ווארדען אויך דיא אבגעאדרעסעטן אים נאלייצען צור מיטאנטער-ציכונג דערזעלבען איינגעפארדערט. דיעזע ער-קלערונג, דאס דיא דיא אינטערפעללאציאן מיט פריידע בעגרסען.

*(דער ווינעער נעמיינדע-ראט אונד דיא רוסישען יודענפערפאל-גונגען.) אים ווינעער נעמיינדעראט ווארדע נעסטערן דער נאכשטעהענדע, פאן דאקטאר נייטלער אונד 16 נענאמסטן איינגעבראכטע דרינגליכקייטס-אנטראג צום בעשלוס פערהאנדען: „נאך איבערא-ינשטממטענדען נאכרטטען אלטער צייטונגען, דערען ריכטונגען פאן קיינער זייטע אנגעפאכטען ווירד, דערען וואהרהייט אלזאו בע-וויזען איזט, מעהרערע יד אין רוסלאנד דיא יו-דענפאלגונגען פאן מאנ צו טאג. מארד אונד בראנדלעגונגען, פלינדערונגס אונד שענדונגס זינד אן דער טאגעסארדנונג אונד ניכט מיט אונרעכט ווייסט מאן זיך אין דיא בלוטרינסטענען צייטען דעם גרייזזען מיטטעלאלטערס פערזעצט צו זיי-ן. גליכליך זינד יענע פאמיליען צו פרייען, דיא איהר נאכטעס לעבען בערענדה, עסטער-ריייכס גרענצע נעוואנגען. אום דארט שוטץ אונד זיכערהייט צו ערלאנגען. מוזיזעלע דיעזער אונ-גליכליכען הארדען נון אין גאליציען דער ער-פארדערליכען הילפע, אום זיך איין נייעס היים, מיטהלאס אין אמעריקא, מהיילס אין פאלעסטינא צו גרינדען, אונד אום זא דרינגענדער ערשיינונ דיא הילפע נעבאטען, אלס דיא פלאטצליך פאן הערז אונד הארץ פערשאנטען ניכט אין דער לאנגע וואהרן, איהר איינגעטהום מיטנעהמען, אפיר, לאנגהאן אונד בערלין זינד אונס בעריכטט מיט

ווייכטיג פארדערט. דאס דען אים רוסלאנד פער-טייבענען יודען דער איינוריטט נאך עסטער-ריך פערווייגערט. דען בעריכט איבער דיא גרענ-צע עקאממענען אבער, איינע בעשטממטע קוריין בעמעסענע צייט פיר איהרען איינגענ-האלטען נשטעללט ווערדע. עס פערלוטעט, דאס דיא פאלען עס אבגעלעהנט האבען, איינע זאלבען אנטראג צו אונטערשטעצען, ווערהנד ביא דען טשעכען אונד נייסטליכען ענגיגנטהייט העיצו פארהאנדען וואר. דיא פעטציאן זאלל אים נאנגען 9 אינטערשריפטען, דאריינטער דיא דעם בעקאנטען אנטי-סעמיטען דר הלובעק, צעהלען.

*(אינטערפעללאציאן וועגען דער רוסישען גרייזל אים ווינעראב-געאדנעטענהויז.) דיא אבגעאדנעטען עדוארד זוגס, טאמאסטשיק אונד 100 נענאמסטן האבען צום שלוססע דער הייטיגען פלענארזיצונג דעם אבגעאדנעטענהויזעס פאללענדע אינטער-פעללאציאן אין דאס נעזאממט-מיניסטעריאום איינגעבראכט: דא נאך נייליכזייטדיגען בעריכטען ענזיטס אינזערער נארד-אסטליכען גרענצע אן יידישען איינוואנדערן גרייזפאללע אינטהאטען פאללבראכט ווערדיג, אונד דא נאך דיעזען בע-ריכטען צאהלרייכע פליכטלינגע דאס עסטער-ריייכשע גע ביעט בעריטטן בעטרעטען האבען, שטעללען דיא נעפערטנען דיא נאכפאלגענדע פאגען: „נעדענקט דיא ק. ק. רעגיערונג אנגע-זיכסט דער אין דיעזען פארגענגען אויך זיר אינזערען שוואכען ערוואכסענדען שווייצ-ריכטען אהרען אינדאנס. אין נעאיינגעטער וויזע נעל-טענד צו מאכען, דאס דיעזע פארגעזעצטען פערלעטצונגען דער נעבאטע דער מענשליכקייט רעכטעייטיג אונד עגע-ריג הינשאנדעלטשן ווערדען?" — פאן זייטע דער אונטערפערטנען דיעזער אינטערפעללאציאן ווארדען אויך דיא אבגעאדרעסעטן אים נאלייצען צור מיטאנטער-ציכונג דערזעלבען איינגעפארדערט. דיעזע ער-קלערונג, דאס דיא דיא אינטערפעללאציאן מיט פריידע בעגרסען.

*(דער ווינעער נעמיינדע-ראט אונד דיא רוסישען יודענפערפאל-גונגען.) אים ווינעער נעמיינדעראט ווארדע נעסטערן דער נאכשטעהענדע, פאן דאקטאר נייטלער אונד 16 נענאמסטן איינגעבראכטע דרינגליכקייטס-אנטראג צום בעשלוס פערהאנדען: „נאך איבערא-ינשטממטענדען נאכרטטען אלטער צייטונגען, דערען ריכטונגען פאן קיינער זייטע אנגעפאכטען ווירד, דערען וואהרהייט אלזאו בע-וויזען איזט, מעהרערע יד אין רוסלאנד דיא יו-דענפאלגונגען פאן מאנ צו טאג. מארד אונד בראנדלעגונגען, פלינדערונג אונד שענדונג זינד אן דער טאגעסארדנונג אונד ניכט מיט אונרעכט נייטכט מאן זיך אין דיא בלוטרינסטענען צייטען דעם גרייזזען מיטטעלאלטערס פערזעצט צו זיי-ן. גליכליך זינד יענע פאמיליען צו פרייען, דיא איהר נאכטעס לעבען בערענדה, עסטער-ריייכס גרענצע נעוואנגען. אום דארט שוטץ אונד זיכערהייט צו ערלאנגען. מוזיזעלע דיעזער אונ-גליכליכען הארדען נון אין גאליציען דער ער-פארדערליכען הילפע, אום זיך איין נייעס היים, מיטהלאס אין אמעריקא, מהיילס אין פאלעסטינא צו גרינדען, אונד אום זא דרינגענדער ערשיינונ דיא הילפע נעבאטען, אלס דיא פלאטצליך פאן הערז אונד הארץ פערשאנטען ניכט אין דער לאנגע וואהרן, איהר איינגעטהום מיטנעהמען, אפיר, לאנגהאן אונד בערלין זינד אונס בעריכטט מיט

עדלעם בייספיעל פארגענגענען, אונד וויין, נאך פאן לעבאהפטעם דאנקבעקעמעדיהלע פיר איי-נע איהם פאן דער נאכצוגן וועלכע אין גלענצענדע-מטער ווייזע אין יינגסטער צייט נעווארדענע הילפס-אקציאן ערפילט, וויין, דאס זיך ניכט צום טומעלבלאטץ קאנזעסס-אנגעלעגן האבערען בייזרדינגס, ווירד עס נעווים אלס עהרענ-פעליכט אנזעהען, אויך דיא העלפענד איינצו-שפרינגען. דעמנעמעס ערלוبען זיך דיא גע-פערטנען צו בעאנטראגען: דער ווייענדע גע-מיינדעראט וואללט איינע ערסט שפעטער צו בעשטממענדען בעטראג צור אונטערשטטצונג דער אים רוסלאנד פערלאסענען איזראעליטען אינד בעהיפס אהרער ווייטער-טראנספארטירונג בעווילליגען. אין אנבעטראכט, דאס ראשעסטע הילפע נאטההיג, אונד דיא אנזאממלונג נאההליידעדער, מהיילוויזע אבדאכלאזער מאס-סען פאן פערמדליגנגען אהרע נעזונדהייט שעד-גען קאנן; אין אנבעטראכט, דאס דיא גאנצע-שען לאמאלבעהרדען אונד הילפס-קאמיטעעס דען אן דיא נעשטעללטען אנפארדערונגען ניכט מעהר נעגינגען קאנגען — שטעללען דיא אונטער-נעפערטנען אונטער איינעם דען דרייגליכמיטס אנטראג: דען מערטאראישען אנטראג דער פי-נאנצ-סעקציאן צור שליינסטען בעריכט-ער-שטאטונג צוצו-ווייזען." — דער אנטראג וואר-דע אהנע דעבאטטע אונד איינשטממטע אנגע-נאממען.

*(אוס פרעסבורג) יום ג' פ' אמור תרמ"ב, ווירד אונס נעשריעבען: אינזער האב-ווירדיגער הערר אבערראבבינער נ"י האט אנ-געזאגטס דער ערזרינגן לאנג אונד אונד דער זיך ליידער מיט יעדעס מאנע מעהרערענדע „צייט" אונזערער גלייבענסגענאססען אין רוסלאנד, זיינע נעמיינדע צור אבהאלטונג איינעס „תענית" אויפ-נעפארדערט אונד דאר אעצד זיגד פערגאנגענען מאנ-טאג בעשטממט. דיא בעמהייליגונג אן דיעזעס תענית וואר איינע אללגעמיינע, וויא עס עבען אין איינער זאלכען וואהרהייטס קהלה קדושה ניכט אנדערס צו ערווארטען וואר. אין זעממט-ליכען 10 סינאגאגען אונד אללען בתי מדרשים ווארדען מארגענס אונד אבענדס „ווהל" נעלע-זען, איינע דעזעזר הייליגען שעשטען ווארען פאן אממענדען פארמלך איבערפיללט. עס וואר אין דיהרעגדער אנבליק, מיט וועלכער איינגעג אנדאכט אונד וועלכען בכיות ותמיות אין דיעזען טאגע דיא תפלות שחרית ומנחה אונד בעזאנ-דערס דיא שפעציעלע פיר אינזערע אונגליקל-כען ברידער בעשטממטען נעבעטע פאן דעזעזן פראסמען שאארען פערריכטעט וואורדיג. מאנ-טאג דאך דיעזע איבערגיסמגען „תפלות" פאם אללגאמעער אין דעמסעלבען פרעהאיג ווידרהיג, אונ-ערען הארבבעדערענגען ברידערן דיא הייס-ערזעהנטע שועה אונד אונס אללען דיא גאולה שלמה באלדיגסט בריינגען, אמן.

*(שמאך אונד אנדע פיר אונ-גארן) אין דער יינגסטען קאנגרעגאציאן דעם שאמאדיער קאמיטאטס וואורדע דיא ביטטשריפט דעם שאמאטערער קאמיטאטס, וועלכע ערפארענגנס דאס דער אונגארישע ריייכסטאג פערלאנגענען ע-נען דאס איינשטרעבען דער רוסישען יודען טרעפ-פען קאנד אונד דיא איינוואנדערונגס איינער ארט אללערגאנצ-נעבידער פארדערט. דיעזע פארדע-רונג האט אנלאס צו איינער אריזעגטליכען יודענ-דעבאטטע נעגעבען, וועלכע דער אבגעאדרעטעטע דער איסרעסטע לינקען, עסערד פאן סאלאי, עראפאנטעט. דערזעלבע ערקלארט פאר אללעס,

דיא רעדאקציאן
אונד אדמינסטראציאן
בעפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואהרנ אויך דיא פראנומעראציאנס-נעלדער צוזענדע זינד.

אינזעראטע
ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

דיענען איהרען רעבענס-אינטערעסאלט דורך פעדר-אר־ביים אונד האנד-ווערקען.

פערלאזונגען.

— (קענלעוויטש-לאזץ.) ביא דער אם 1. מאי 1882 שטאטטגעפונדענען פערלאזונג דער קענלעוויטש-לאזץ וואיר־דען פאלגענדע טרעפפער נצגאנגען: ניממער 26620 מיט 10,000 גולדען, נומ׳ 27799 מיט 1500 גולדען, נומ׳ 41584 43041 מיט 500 גולדען, נומ׳ 31252 41164 43581 מיט 200 גולדען. פערנער נעווינאנגען יע 100 גולדען דיא נומ׳ 8545 6763 25690 48460 אונד 48972 ; יע 50 גולדען דיא נומ׳ 10721 18145 17973 59549 37654 : יע 30 גולדען דיא נומ׳ 22231 66179 אונד 58564.

— (ברוינשווייגער לאזץ.) ביא דער אם 1. מאי 1882 אין ברוינשווייג פאר־גענאמ־מענען 50-טען פערלאזונג דער ברוינשווייגער 20-טהאלער-לאזץ פיעל דער הויפט-טרעפפער מיט 150,000 מארק איף ס׳ 8037 נומ׳ 27, דער צוייטער טרעפפער מיט 12,000 מארק איף ס׳ 962 נומ׳ 11, דער 3-טער טרעפפער מיט 7500 מארק איף ס׳ 3371 נומ׳ 37, דער פיערטער טרעפפער מיט 3600 מארק איף ס׳ 6702 נומ׳ 49 ; פערנער נעווינאנגען יע 300 מארק ס׳ 1524 נומ׳ 81, ס׳ 2377 נומ׳ 20, ס׳ 2879 נומ׳ 37, ס׳ 4148 נומ׳ 10, ס׳ 4148 נומ׳ 17, ס׳ 4362 נומ׳ 12, ס׳ 6466 נומ׳ 23, ס׳ 7134 נומ׳ 44, ס׳ 8037 נומ׳ 36 אונד ס׳ 9480 נומ׳ 15.

— (לאנץ דער שטאדט בוכא־רעסט.) ביא דער אם 1. מאי אין נאמהא פאר־גענאמ־מענען ציהונג דער ביקא־רעסטער לאזץ פיעל דער הויפטטרעפ־פער מיט 50,000 פראנקס איף ס׳ 1313 נומ׳ 19, דער צוייטער טרעפפער מיט 10,000 פראנקס איף ס׳ 2909 נומ׳ 57.

האנדעלס-בעריכט דער וואכע.

וויעצען. פייטע בלייבענט אין דיעזער וואכע ווייטער אין דער פאר־וואכע. — דער פערקעהר נעשאלטעט זיך צו ענדע דער וואכע בעדייטענד פיל־לייכטער. פערקויפט וואוידען צירקא 80,000 מעצטר. אין פראסטער וואכע. פערפיעט פרישע־ר־הויפטסוויצען 12 גולדען אין 30 קר׳, הערבסט־ווייצען 10 גולדען 75 קר׳. — קארן פאן 8 גולדען 60 קר׳ ביז 8 גולדען 70 קר׳. — גערסטע פוטטער־גערסטע 7 גולדען 30 קר׳, בריעווער־גערסטע פאן 7 גולדען 60 קר׳ ביז 7 גולדען 75 קר׳, פרעמד מאלצ־גערסטע —.8 גולדען ביז 8 גולדען 20 קר׳. — האפער. פערקעהר איז לעבהאפטער. מיינערע וואארען פאן 7 גולדען 20 ביז 7 גולדען 40 קר׳, מיטטעל־גארטען פאן 7 גולדען 80 קר׳ ביז 7 גולדען 85 קר׳, פרעמד־וואארען פאן 8 גולדען 5 קר׳ ביז 8 גולדען 15 קר׳.

— קוקורוזין. בריינגער־וואארען פאן 7 גולדען 30 קר׳ ביז 7 גולדען 40 קר׳, נייס־מאיס פאן 6 גולדען 80 קר׳ ביז 7 גולדען 20 קר׳, טרעמיגע סערט מאי־יוני 7 גולדען 19 קר׳.

רעפס. קאהל סערט אינינסס־פעסטבער 18 גולדען 25 קר׳ ביז 18 גולדען 50 קר׳.

ריבאל פעסט מיט 34—34 גולדען 50 קר׳.

מעהלפרייזען פער 100 קילא אב בודאפעסט.

	8	7	6	5	4	3	2	1	0
א.	16.20	17.30	18.40	19.20	19.60	20.—	20.60	21.20	21.80
ב.	8½								8½
ג.	12.40				4.20		.5.—		14.20

א. פייטע גאנצע פלייע
ב. פייטע גאנצע פלייע
ג. פייטע פלייע

קאר־טאפפעלן מיט 3 גולדען קר׳ 70 פער מצטר׳ צוויעשטענען. באמגוויע מיט 22 גולדען 75 קר׳ ביז 23½ גולדען, סעריבישע מיט 21 גולדען 50 קר׳ ביז 22 גולדען.

שפיריטוס. נעשאפט אונגעפערדעדע. ראהווארע ען נאיאק 30½ ביז 31 קר׳,— אים קאנזום 31 ביז 31½ קר׳, פרעסהעפען-וואארע 33½—34 קר׳, פער 100 לישטר־פרעצענט אהנע פאס עיסטע קאפסען.

לעקוויאר. סלאוואנישע וואארע 16 גולדען 50 קר. באמאטער מיט 15 גולדען 50 קר׳ נעהאנדעלט.

ראאיע הייטע. אונגאריש קוההייטע 108 ביז 110 גולדען, פראנקענע אקסגעהייטע 106—112 גולדען פער 100 קילא. אונגאריש פיטשלינגע 115—118 גולדען, באמאטער קייטע 125—130 גולדען, דייטשע קוההייטע 112—115 גולדען, ראסהייטע 13—10 גולדען 50 קר׳.

קאפפעען. אונגאריש פריימא-וואארע 17 גולדען, דייטשע־ען. בעססערע וואארע מיט 65 גולדען, נעריגע נע צופוהרען.

פעללע-נעשאפט.

דיעזע וואכע וואוידען ביא צעפעלד שלעסענדעס פערקעהר סעריבישע שאפפעללע צו 150—152 גולדען, מאצעדאנישע צו 44 גולדען פער 56 קילא, דייטשע־וואר־לינע צו 35 גולדען, אונגאריש נעפאללענע אפקלע צו 29 גולדען פער 56 קילא פערקויפט. עסעסער דאמס־פעללע נאטירטע 80 גולדען, דייטשע־וואללינע 60 גולדען פער 100 שטיק. איינע אפרעטע מאצעדאנישע אונד באמגוויע נאיפפעללע וואוידרע צו 49 גולדען פער 56 קילא פערקויפט.

שאפפעללע

אויף אין דער פערפלאפפענען וואכע קאמען צוזאמ־מענגעשטעללטען אין פערקעהר. אפן דיעזען צייטפונקט 300 מעטערצענטנער צו אפפאנאנגענלינען פרייזען אב־ווען אונדער. אויסערדעם וואוידען נאך צייטפונקט 50 מ׳־צענטנער מעטפלפיינע אינגאריש פיר שוך צו בוליאנין 125 גולדען אונד 100 מעטערצענטנער נייער אינגאריש צו 78 גולדען ביז 79 גולדען אללעס פער 56 קילאגראמס פערקויפט.

פון. האלצהאקען אויסגעריכטעט שאארען פאן ביישרן אלליין איטען אויף זיא אינדערגאנגן, צאגען זיא זיך אין אדרע הייזער צוריק, דא בע-נאגן דער אנגריף אויף לעטצטערע, דערען עס אין נאמבין אם נאנצען עטוא 27 נעמוירטע אונד 130 פאן האלין אנגעפערטנטע גיבט אדער ריבטער געזאגט. נאב, דענן הייטע איזט דאס שטערבען ניכט אם איין שטחמיפען, דייא פערוויסטונגען, דייא נון פאלגנען, וועהרטען 14 שטונדען, דייא אפריציע וואר וועהרענד דייזער אונזיכטבאר. דער ביריגערמיסטער אין נאמבין האטטען זיך ביי אויסברוך דעס קראנזוואלס זיא פארט שאר נאך דעם 21 ווערטס (3 דייטשע מיילען) פאן גאמבין פון אנטפערנטען גאס-טיגען בעגעבען, אים אארט מיליטער צו רע-קווירירען, דאס דענן איזט אם 1-טען מאי אים 8 אזהר מארגענס, נאכדעם ניכטס מעהר אין נאמ-בין צו שטעען אדער צו רעטטען דאס, דאס אויפלעבטס איינלאנגטע. דער פראקוראטאר אונד אנטער-זיכונגסריכטער טראפען אם 1 מאי אים וואר-שיא אין נאמבין אין. עס וואורדען 16 פערזאנען פערהאפטעט. צוימיסט דייעזיגען. דייא מאן אין בעריטשטעס צישטאנדע אין דען נאסטס ליע-גענד פאנד. דייא אנטשטעער אונד באנדענזיה-רער וואורדען שטרענג ביי אייגענשטען וועהרדען, דייא זיא צייט לענגע האטטען, זיך אונד דייא גע-ריכטען וועהרהענגעטשטענדע אין דיזבעריהיט צו בריינגען. דער דורך דייזען עקסטעס אנגעריכ-טעטע שאדען לעטסט יוך הייטע נאך ניכט צוי-פערטסיג פעסטשטעללען, אלליין ער איזט יע-דענפאללס זעהר נראס. אים דעם מאנאצין דעס וואהרהאבענדסטען יודען פאן נאמבין, אי-נעס נעווישסען ראצען, פערשוואנדען אביער 1000 שטיק מוד, מהיילס דורך דויב, מהיילס דורך פערבינדונג. פאן דער פערוואונדעטען, דערצו צאהלר זעהר נראס איזט, זינד בעריטס מעהרע-רע אהרען וואונדען ערלעגען. דייא נאטטה דער אין דען בעטטעלשטאב נעבראכטען נאמבינער יודען ווירד אלס איינע פרוכטבארע נעשלידערט. מאן אין פלאכ הערדיטש נראסטער שרעקען. מאן זעהנט איך דארט שטענדליך דעס איסבריכע פרעלבער גייטיל עגטגעגען.

* (איינע נייעדערטרעבטיגקייט אהנע גלייכען) איזט עס, וועגען עס זיך בעשטעטיגען וועהלטעט, וואס אין צייטונגסשריי-בער אים פעטערסבורג מעלדעט: איינגאנטעפף

דייא רוסישען יודען צו זאממעלן אונד האט זיך אין דייא שטאדט דייזעס קאמטעס קיין בעגיי-נגרער אלס דער כארארינאל הא ינ אלה, נע-ווענער ערצבישאף פאן קאלאטשא, איין בעזוגן. דערער ווערדענד, נעגעשטעללט, דער דער אויפ-רוף מיט זיינער אונטערשריפט פערטיגען ווירד.

* (פערשידענע נייאיגקייטען אוים רוסלאנד.) אוים רוסלאנד, אם פאם 9-טען דייזעס מאנאטס נעמעלדעט, דאס אין וו ז אנגנאד (גובערנעמענט פלאכ) אונד אין הומאן (גובערנעמענט קיעוו) בעבענאללס שרעקליכע יודענפערפאלגונגען שטאטטגעפונדען האבען. ווירדטהבהייזער, נעוואלבער אונד מאגא-צינע, איבערהויפט אללעס איינגעטהאן דער יודען וואורדע בעגעריגדערט. פון ווערע נאכריכטען דער יודען לען נאך. — דייא אפקאטיען אונד כרעזוער יהדי-שען קוילטייטע האבען ביי א אינגאטעפף איין נעזוגט אלס אגענט, דאס ער אין אטוומיזיונגס-בעפעהלע גענען דייא יודען צוריקציהען מאגע. אינגאטעפף האט דייא יודענדעמאנסטראציאן יעהר פרייונדליך עמפאנגען אונד פערזיכערט זיא יודענס בעשטען וואהלוואללעגס. — נור וויסטען ווי שאן, וואס פאן דעם וואהלוואללען איינעס הייב-לערס אונד לייגערס צו האלטען איזט. — ביא דען באלטאטער יודענפערפאלגונגען וואורדען צעשטאארט 976 הייזער, 253 בודען אונד 34 שענ-קען. דער שאדען בעטרעגט 1½ מילליאנען רו-בעל. פערוואונדעט וואורדען 211 פערזאנען, דריי רינטער 39 מיט שווערען וואורדען, אין דען וואונ-דען זינד 8 פערזאנען נעשטארבען, איינינע פרוי-ען באבען דען פערשאנדע פעילבען. דייא אינזאל פון דייא פערשאנדע פעילבען, זיא ווייא אנד דייא טאטטער דעס אינזאל פון דייא אינזאל אויף דעם וועגע, דען זיינע הערר שליבאיוער וואורדע נעשענדעט. וועלכע מהאטט זאכע דער שאטטארראט בעשטעטיגט.

* (דייא אנטי-סעמיטיש נאסטענ-יונגען) אין וויינע עריכען זיך זיא איינינגן מאנגען איינען בעזונדערן שאפען. זיא קלעבען נעמלך אויף דייא דען נאכטס צוגעשפערטען נעוואלבבאהרען געטטעלן. וועלכע מיט דער בע-קאנגטען, אין דען אנטי-סעמיטשען גלוגשרי-טען הנדערטשאל וועדער אלטען אויפאלרעד-רונג בעדרוהט זינד: „וואס דער יודע גלויבט, איזט אויגנרליא — אין דער ראסע לייגט דייא שווי-

דייא רוסישען יודען צו זאממעלן אונד האט זיך אין דייא שטאדט דייזעס קאמטעס קיין בעגיי-נגרער אלס דער כארארינאל הא ינ אלה, נע-ווענער ערצבישאף פאן קאלאטשא, איין בעזוגן. דערערע ווערדענד, נעגעשטעללט, דער דער אויפ-רוף מיט זיינער אונטערשריפט פערטיגען ווירד.

* (פערשידענע נייאיגקייטען אוים רוסלאנד.) אוים רוסלאנד, אם פאם 9-טען דייזעס מאנאטס נעמעלדעט, דאס אין וו ז אנגנאד (גובערנעמענט פלאכ) אונד אין הומאן (גובערנעמענט קיעוו) בעבענאללס שרעקליכע יודענפערפאלגונגען שאטטגעפונדען האבען. ווירדטהבהייזער, נעוואלבער אונד מאגא-צינע, איבערהויפט אללעס איינגעטהאן דער יודען וואורדע בעגעריגדערט. פון ווערע נאכריכטען דער יודען לען נאך. — דייא אפקאטיען אונד כרעזוער יהדי-שען קוילטייטע האבען ביי א אינגאטעפף איין נעזוגט אלס אגענט, דאס ער אין אטוומיזיונגס-בעפעהלע גענען דייא יודען צוריקציהען מאגע. אינגאטעפף האט דייא יודענדעמאנסטראציאן יעהר פרייונדליך עמפאנגען אונד פערזיכערט זיא יודענס בעשטען וואהלוואללעגס. — נור וויסטען ווי שאן, וואס פאן דעם וואהלוואללען איינעס הייב-לערס אונד לייגערס צו האלטען איזט. — ביא דען באלטאטער יודענפערפאלגונגען וואורדען צעשטאארט 976 הייזער, 253 בודען אונד 34 שענ-קען. דער שאדען בעטרעגט 1½ מילליאנען רו-בעל. פערוואונדעט וואורדען 211 פערזאנען, דריי רינטער 39 מיט שווערען וואורדען, אין דען וואונ-דען זינד 8 פערזאנען נעשטארבען, איינינע פרוי-ען באבען דען פערשאנדע פעילבען. דייא אינזאל פון דייא פערשאנדע פעילבען, זיא ווייא אנד דייא טאטטער דעס אינזאל פון דייא אינזאל אויף דעם וועגע, דען זיינע הערר שליבאיוער וואורדע נעשענדעט. וועלכע מהאטט זאכע דער שאטטארראט בעשטעטיגט.

* (דייא אנטי-סעמיטיש נאסטענ-יונגען) אין וויינע עריכען זיך זיא איינינגן מאנגען איינען בעזונדערן שאפען. זיא קלעבען נעמלך אויף דייא דען נאכטס צוגעשפערטען נעוואלבבאהרען געטטעלן. וועלכע מיט דער בע-קאנגטען, אין דען אנטי-סעמיטשען גלוגשרי-טען הנדערטשאל וועדער אלטען אויפאלרעד-רונג בעדרוהט זינד: „וואס דער יודע גלויבט, איזט אויגנרליא — אין דער ראסע לייגט דייא שווי-

שאפען מוסטע פאן נון אן, נאך דעם קאיזער נע-שלכטסנאמען, אללייא קאפיטאליא הייסען.

עס וואר אם נייגשן מאנג דעם פאנאטס אב, אלס מיניאמס רופט דען בעשפהל דעם קאיזערס אויספהרטיג. פערצווייפלונג עראפפטע דאס נאנצע יידישע פאלק. פאן דער האכסטען האהע זיכערער ערווארטונג ווארען זיא אין דייא פיסטסטע מיעפע דעם קומסטעס אונד דעם עלענדס נעשטיערט. דייא פערצווייפלונג וואר זיא נאפ. דאס מיעלע דאראן אין האכסטען, זיך דערפון אבצו נעבען. דא ערשיען איהנען יאבבי יהושע אלס אין עג-נעל דעם פראפעטס. איין נליבינס וואר עס. דורך דאס ווייענגער ביישפיעל אנגעריגט, אללזיך איך דער אין קאמטעע בילדערן, אוים שפעגדען פיר

זאללזיך אין קאמטעריכטעס קריעזע נעאיטערט האבען, ער וואלבטע דייא יודענטעצען ניכט ענערגיש אונטערדרינגען, ווייל דייא יודען יאהר-הונדערטע לאנג דאס יוסטיש פאלק אין אויסנעזוינט האבען, נון מעגע דייא פאלק דיך דאזיר רעגי-ערעסטרען. דאך דאס בייערן עס זיא ארג-מרייבען ווערדען, דאס האבע ער ניכט נעאהנט.

(מאפסט לעאפיר דייא רוסישען יודען.) דער אמישע מאפסט האט אן אללע ביישפיעל איינע עגגיקליקא (רוזדשייבען) ער-לאפסען, וואר-ען ער זיא איינפאדרעטע, דאס דאס מיט-שנאלאלישע פאלק אין פאלכסטלערס, דאס דייא יודענפערפאלגונגען יזנדהאפט זינד. דאס מאן דען יודען עבען זא ליעבען מוס, וויא זיינען קאטהא-לישען נעבעגענעטען, דאס דאס קיין קאטהא-ליק אן דען יודענפערפאלגונגען טהיילנעהמע. דייעזיגינגן ביישפיעל, וועלבע אין יענען טהיילען רוסלאנדס יודהנגן, וואר דייא יודענפערפאלגונגען שאפטטפינדען, מאגען דען פלכסטענדען יודען הילפע אונד ביישטאנד ביינגען.

* (דייא נעריוזבטע סעמינאריסאס אויפגעפדען) אים שטהלווייסען-בריג וואורדע הייטע דעם סעמינאר-דירעקטאר אבטפעלדע טעלעגראפירט: „דאס אהנען נעשטאהלענע נעלד אלס אדרע לאסטע האט-בען ווייר צו שאנדע געבראכט, דייא דייבבע זינד הייער פערהאפטעט. קאמאטט, שטאאטס-אנ-וואלט". דער דייבסטאהל וואורדע דעמנאך פאן דען דייענער דעם סעמינאר, אי מ ר אי, דעס-סען ברודער, דער ביי א אינער הערשאפט אין ווייסגעבוריג אנגעשטעללט איזט אונד אין אי-נעם קומאפן דעס לעטסטען פערביבס, דייא אייזערנע לאסטע וואורדע אין איינעס טייבע נעבען שטהלווייסעבוריג נעפונדען.

(דייא אנגראד קאטהאלי-קען פיר דייא רוסישען יודען.) ווער האבען אין דער פארגנגן נומסטער מיטגעטהיילט, דאס אין ווייען זיך אין קאמטעע דער הערפאר-אנגעבראכטען מענגער נבילדעט האט. אם צו גנטמען דער רוסישען יודען בעלדר צו זאממעלן אונד דייא נאטה אונד דאס עלענד דייזיגער אי-מען פערפאלנשען מענשען צו בילדערן. — אייך הער אין בודאפעסט איזט איינע בעזוגונגס אונ-טער דען קאטהאליקען בעמעריקבאר. דורך דאס ווייענגער ביישפיעל אנגעריגט, זאללזיך אייך הער אין קאמטעע בילדערן, אוים שפעגדען פיר

דייא רוסישען יודען צו זאממעלן אונד האט זיך אין דייא שטאדט דייזעס קאמטעס קיין בעגיי-נגרער אלס דער כארארינאל הא ינ אלה, נע-ווענער ערצבישאף פאן קאלאטשא, איין בעזוגן. דערערע ווערדענד, נעגעשטעללט, דער דער אויפ-רוף מיט זיינער אונטערשריפט פערטיגען ווירד.

* (פערשידענע נייאיגקייטען אוים רוסלאנד.) אוים רוסלאנד, אם פאם 9-טען דייזעס מאנאטס נעמעלדעט, דאס אין וו ז אנגנאד (גובערנעמענט פלאכ) אונד אין הומאן (גובערנעמענט קיעוו) בעבענאללס שרעקליכע יודענפערפאלגונגען שאטטגעפונדען האבען. ווירדטהבהייזער, נעוואלבער אונד מאגא-צינע, איבערהויפט אללעס איינגעטהאן דער יודען וואורדע בעגעריגדערט. פון ווערע נאכריכטען דער יודען לען נאך. — דייא אפקאטיען אונד כרעזוער יהדי-שען קוילטייטע האבען ביי א אינגאטעפף איין נעזוגט אלס אגענט, דאס ער אין אטוומיזיונגס-בעפעהלע גענען דייא יודען צוריקציהען מאגע. אינגאטעפף האט דייא יודענדעמאנסטראציאן יעהר פרייונדליך עמפאנגען אונד פערזיכערט זיא יודענס בעשטען וואהלוואללעגס. — נור וויסטען ווי שאן, וואס פאן דעם וואהלוואללען איינעס הייב-לערס אונד לייגערס צו האלטען איזט. — ביא דען באלטאטער יודענפערפאלגונגען וואורדען דען פערשאנדע פעילבען. דייא אינזאל פון דייא פערשאנדע פעילבען, זיא ווייא אנד דייא טאטטער דעס אינזאל פון דייא אינזאל אויף דעם וועגע, דען זיינע הערר שליבאיוער וואורדע נעשענדעט. וועלכע מהאטט זאכע דער שאטטארראט בעשטעטיגט.

* (דייא אנטי-סעמיטיש נאסטענ-יונגען) אין וויינע עריכען זיך זיא איינינגן מאנגען איינען בעזונדערן שאפען. זיא קלעבען נעמלך אויף דייא דען נאכטס צוגעשפערטען נעוואלבבאהרען געטטעלן. וועלכע מיט דער בע-קאנגטען, אין דען אנטי-סעמיטשען גלוגשרי-טען הנדערטשאל וועדער אלטען אויפאלרעד-רונג בעדרוהט זינד: „וואס דער יודע גלויבט, איזט אויגנרליא — אין דער ראסע לייגט דייא שווי-

שאפען מוסטע פאן נון אן, נאך דעם קאיזערס נע-שלכטסנאמען, אללייא קאפיטאליא הייסען.

עס וואר אם נייגשן מאנג דעם פאנאטס אב, אלס מיניאמס רופט דען בעשפהל דעם קאיזערס אויספהרטיג. פערצווייפלונג עראפפטע דאס נאנצע יידישע פאלק. פאן דער האכסטען האהע זיכערער ערווארטונג ווארען זיא אין דייא פיסטסטע מיעפע דעם קומסטעס אונד דעם עלענדס נעשטיערט. דייא פערצווייפלונג וואר זיא נאפ. דאס מיעלע דאראן אין האכסטען, זיך דערפון אבצו נעבען. דא ערשיען איהנען יאבבי יהושע אלס אין עג-נעל דעם פראפעטס. איין נליבינס וואר עס. דורך דאס ווייענגער ביישפיעל אנגעריגט, זאללזיך אייך הער אין קאמטעע בילדערן, אוים שפעגדען פיר

שאפען מוסטע פאן נון אן, נאך דעם קאיזערס נע-שלכטסנאמען, אללייא קאפיטאליא הייסען.

עס וואר אם נייגשן מאנג דעם פאנאטס אב, אלס מיניאמס רופט דען בעשפהל דעם קאיזערס אויספהרטיג. פערצווייפלונג עראפפטע דאס נאנצע יידישע פאלק. פאן דער האכסטען האהע זיכערער ערווארטונג ווארען זיא אין דייא פיסטסטע מיעפע דעם קומסטעס אונד דעם עלענדס נעשטיערט. דייא פערצווייפלונג וואר זיא נאפ. דאס מיעלע דאראן אין האכסטען, זיך דערפון אבצו נעבען. דא ערשיען איהנען יאבבי יהושע אלס אין עג-נעל דעם פראפעטס. איין נליבינס וואר עס. דורך דאס ווייענגער ביישפיעל אנגעריגט, זאללזיך אייך הער אין קאמטעע בילדערן, אוים שפעגדען פיר

דייא רוסישען יודען צו זאממעלן אונד האט זיך אין דייא שטאדט דייזעס קאמטעס קיין בעגיי-נגרער אלס דער כארארינאל הא ינ אלה, נע-ווענער ערצבישאף פאן קאלאטשא, איין בעזוגן. דערערע ווערדענד, נעגעשטעללט, דער דער אויפ-רוף מיט זיינער אונטערשריפט פערטיגען ווירד.

* (פערשידענע נייאיגקייטען אוים רוסלאנד.) אוים רוסלאנד, אם פאם 9-טען דייזעס מאנאטס נעמעלדעט, דאס אין וו ז אנגנאד (גובערנעמענט פלאכ) אונד אין הומאן (גובערנעמענט קיעוו) בעבענאללס שרעקליכע יודענפערפאלגונגען שאטטגעפונדען האבען. ווירדטהבהייזער, נעוואלבער אונד מאגא-צינע, איבערהויפט אללעס איינגעטהאן דער יודען וואורדע בעגעריגדערט. פון ווערע נאכריכטען דער יודען לען נאך. — דייא אפקאטיען אונד כרעזוער יהדי-שען קוילטייטע האבען ביי א אינגאטעפף איין נעזוגט אלס אגענט, דאס ער אין אטוומיזיונגס-בעפעהלע גענען דייא יודען צוריקציהען מאגע. אינגאטעפף האט דייא יודענדעמאנסטראציאן יעהר פרייונדליך עמפאנגען אונד פערזיכערט זיא יודענס בעשטען וואהלוואללעגס. — נור וויסטען ווי שאן, וואס פאן דעם וואהלוואללען איינעס הייב-לערס אונד לייגערס צו האלטען איזט. — ביא דען באלטאטער יודענפערפאלגונגען וואורדען דען פערשאנדע פעילבען. דייא אינזאל פון דייא פערשאנדע פעילבען, זיא ווייא אנד דייא טאטטער דעס אינזאל פון דייא אינזאל אויף דעם וועגע, דען זיינע הערר שליבאיוער וואורדע נעשענדעט. וועלכע מהאטט זאכע דער שאטטארראט בעשטעטיגט.

* (דייא אנטי-סעמיטיש נאסטענ-יונגען) אין וויינע עריכען זיך זיא איינינגן מאנגען איינען בעזונדערן שאפען. זיא קלעבען נעמלך אויף דייא דען נאכטס צוגעשפערטען נעוואלבבאהרען געטטעלן. וועלכע מיט דער בע-קאנגטען, אין דען אנטי-סעמיטשען גלוגשרי-טען הנדערטשאל וועדער אלטען אויפאלרעד-רונג בעדרוהט זינד: „וואס דער יודע גלויבט, איזט אויגנרליא — אין דער ראסע לייגט דייא שווי-

---

צו נעהמען פאן אהרען אונד בודדער אונד זי-מרען אנעקנט פאן אירען אינזאנען.

אונד דייא דייענער דעס פאזיעס קאמען הערבייא אונד שיהרען דען שענען יינגלינג אינס באד אונד ואלבסען אירן סיט וואהלרינגנדער אאלבנ. דאנן בעגלייטעטען זיא אירען מיט קאסטליכען נעווענדערן אונד פירהען אירען אן אנדערן מאנע פראס אקוילא פאר דען קאיזער, פיסטערן בליקען אונד פרוטיר-ערפילטען אנשלייצען.

„הא, — דייא אירהם הארריגן ענטגעגען, — דייא ביזס נעקאמטען, אום מיר אפערוויטיג צו מאכען. אום מיר צו זאגען, דאס נאך דען קאיזרשטען דעס יודענטהומס מיינע לייבע צו דעם נאטטערבילדע, צו דעם הערלינגען אנגעגאוס, אין וולכעגס דייא נאטטער דייא שענהייט פערקאפערס האבען, יזנדהאפט זייא. וואס קיסטערס מיך איטער יודענטהום! איך לאכע דאטטעלבע אויס. איך וולכסטס גן אין נאפס, אונד נאטטשלכע וועגנע דורך-שטאפטס מיך אין דער לייבע צו דעם יינגלינג, דען דייא נאטטער אין דער לייבע צו דעם יינגלינג, דען דייא נאטטער אין דער אלטען, אונד נאטטשלכע וועגנע דורך-שטאפטס מיך אין דער לייבע צו דעם יינגלינג, דען דייא נאטטער אין דער אלטען.

נעווענקען הויסטען נינג אקוילא האטען; פריער אים הערצען, קערטען ער אונד האבבי יהושע נאך יודאא צוריק.

פאן נון אן וואורדע הארריגן אין פיינד דער יודען אונד דעס יודענטהומס, וויא דייא וועלטגעשיכטע קיינען שליסטען קענען. ער עראנגטע דען מיינאוס רופט צום שטטאהלטער פאן יודאא, דער נאב בעפעהל, דען הייליגען בעפעפלבערג אומטופטליגען אונד אויף אירהם אינגאנגטטפטבעל, איינען טטפטפעל דעס יופטער קאטטפאליגוס, צו ערבוינען. דער נאטטע יהושים אללעס פערשווינדען אונד דייא פרוטטפטבערג אין פרוטטפטע לייגענדע

ער זייא ניכט אנט-סעמט אים געוואהנליכען דינגע, ער בעצארטשעלעכע נור זייא יודען פאָם שטאנדפונקטע דער נאצ'יאָנאלישטע אונד ער פינדעט, דאס זייא יודען זייא שטיטצען דעם דייטשנטהומס אין אינגאנץ דייטשלאנד אין אנאלאָגאנאמישען שטאנדפונקטע מיססע ער זיך נעגנען זייא פערטפערזונג דער יודען אין אונגארן ערקלערען, בעזאָנדערס אבער נעגנען זייא אינ-וואנדערונג דער רוסישען יודען, וועלכע בלוט-ארם צו אונס הערז-בער-קאָממען מוסען, אונד אונס נור צור לאסט פאללען מיססען. — הערזיך ערגרייפט דאס וואָרט דערר גייסטליכע אין באסעגנאָס יאזעף נעמעש, אים דייא יודען אלס דאס גרונד-אביבעל אונגארנס, אלס דייא הייסט-אורזאכע אל-לער לאסטער אונד דעמאָקראטיזאָציאָן הינצו-שטעללען. ער בעאנטראגט, ניכט נור דייא פעטי-ציאָן דעס סאמאָר-ער קאָמיטאטס צו אונטער-שרייבען, זאנדערן אין דער מאָטיווירונג דערזעלבען בעשלוססעס אויך צו ערקלערען, דאס דאס קאָ-מיטעע אין זונגע דער לעהרען איששאָיס דייא יודען-אסע פיר פערדערבליך אונד אונערטרעג-ליך מיט אלנדער אלטסע. (עליעג-רייפ.) — סאָ-מעיר שווארץ ווידערלעגט דייא אנקלאגען סאלאָס, דייא זיך אויף דאס דייטשענטהום דער אונגאר-שען יודען בעציעהען אונד פערוויזט אין דייא אזיאטישע יודען אין דער אלטען אונגארישען אונד אין דייא אנדערלאנדע דערהנך אנגעגעבען. — ברעגי-מיסטער קאָלאָמאן סאָבאָ באנטראגט, מאן זאָללט דייא פערפאָלגטען יודען, דייא מאן אלס אונגלייכליכע ניכט צוריקוויזען קאָנניע. וואהל אין פאנגהמען, דאך זאָללט מאן זייא אויף איינען פאלאטין בריינגען אונד זייא נאך צייט אונד אום-שטענדען אין יעגנעס לאנדע אונטערברינגען, וויא דייא פאָר וויישונגען פערפאָלגטיג דיבער וועדען; דאך ווערדע עס אונווירדיג אונד קיים אנגעגעביינט, דען אינגלייכען דאס הימאמסה-רעכט פיר געלדט צו פערקניפען. — דער אבגעראָששאָן לא-דיסלייס אנקאָביוטשט שפריכט אלס בעשלוס אים, דאסס דאס קאָמיטאט איינע דער דעם סאמאט-ער קאָמיטאטס עדגליכע ביטטשריפט אין דאס אבגעאָרדנעטעטע ריכטונג ווערדע. דאנן פערדט

פאָלליעטאָן.

יודא אונד ראָם.

(38-סע פאָרטזעצונג.)

ראבבי יהושע פערלאנג זיינע אנטוואָרט, דייא ער דען נייעגשיגען פאלאָאפען נעגענבען, איינען אויס דער מי-שונג פערשידענער אישען גנששאפטענדונגען דעזעלבען, ווייל יענע לערהע זיך דער הייליגשיגען אנצשטיגענען הוטסטע. — „זאלץ, דאס אין פילנדס אביבעצונעהמען דראהם, — פאָראנטען דייא וויזיגן, — וואָשיס זאָלל מאן עס זאלצען?" „סיס דער נאכגעבוטס אינעם מוילסהערעס; — ער-וידערט ראבבי יהושע.

„דאס דענן דאס מוילסהייער איינע נאכגעבוטס?"

„קאנן דענן דאס זאלץ אין פילנדס אביבעגעהען?" — פאָראנט ראבבי יהושע געגענענען.

אזיראעל איזט דאס זאלץ דער וועלט. אונד נאָשט האט סיס איהם איינען „ברית מלח עולם," איינען עוויגען בונד דעס זאלצעססן, נעשלאָססן. „דער אלפע בונד" בליבט עוויג נייא אונד ווירד נעפאלח דורך „איינען נייען בונד" ערזעטצט ווערדען. דאס זאלץ קאנן ניכט אין פילנדס איבערגעגען, אונד בי בעדארף דאהער קיינע אנדערן סובסטאנץ, אום עס צו קאָנזערווירען.

נאך פיעלע פאָראנען ריכטשען דייא וויזיגן פאָן אדן דען וויזיגן וזדאָער, דייא ער אללע גענענענד בעאנט-וואָרטשטע אדער וועגעריך צווייפלונגען. — זיא מוסטען זיך עגדליך פיר בעזיגונג ערקלערען. — דאביזער הארדיגן וואר עגטפאָקט פאָן דער וויזהייט דעס נאָראָסן לעדערעס דער יודען, ער בעשלאָס, דאס יודענטהום נעהער קעגנען צו לערנען אונד זיך איבער דאס יודען דעסוולבען צו אונטערריכטען. דייא לעהרע פאָן דעס איינגאנגען, אלל-

מעבסטיגן. אונזיכבארען נאָטשע שיען איהם אונבעגרייפ-ליך. ער פערלאנגטע נאָטשע צו זעהען. דאָ הויפ איהן ראבבי יהושע אין דייא אָגנע צו בליקען אונד שפראך: „וועגן דייא איינעס זייגען פיעלען דייענער נכט אין דאס אבגלייטען צו בריכען פערמאָגסס. אהנע דאס אויגע נעבלענדעס אבצו-יוגדען, וויא וויללסט דוא דא דען אללהערען שוין?"

דייזע אנטוואָרט נעפיעל דעס קאיזער אונד ער אי-פערשע דען וואונש. בעבעגאלס אין דייענער אונד בע-קעגנער דעס אייגענגען, אללסאָסיגען נאָטשע צו ווערדען.

* * *

אין יוראָא הערשטע פריידע אונד זובעל. דער קאי-זער האטטע פערשיפאָגען, נאך פאלעסטינא צו קאָממען אונד דען הייליגען עמטסעל ווידערע אויפבויען צו לאב-סען. אין בעזיגלינגונגס נעזעהל ערגייפ נאָך אנדע קליין, אלס אונד יונג. מאן פערגלך דען ראָמישען קאי-זער מיט דעם פערזיגרקאָנג צירוס אונד ערטייטסע אייגע בעלשהה פון יידישען שטאאטסס.

דער קאיזער קאָם נאך בעהמיגען; ראבבי יהושע אונד אקיוילא בעגאָגנען זיך אין זיינעם נעפאָלגען. אין דער טליינען שטאדט קלידיאָפאָליס דרענגען זיך דייא אייג-וואָנגער הערבייא. אום דען בעהערשער דער וועלט צו זעהען אונד איהם נאָטשעליכע עהרע צו ערווייזען. פלאָצ-ליך וואורדע דאס אויגע דעס קאיזערס פאָן דער נע-שטאלטע איינעס שאָגען יינגלינגס נעפאָסעסט.

„ווערנעסט דוא יענען יינגלינג?" — שפראך ער צו זיינעם פערוואונדשען לוצאיוס אורדיליאוס וועריס, דער איהן בעגלייטעט. — „מאן מיינס, איינען אפאָלאָ, פאָן דער קונסטריינען האונד דער פראקסיפעלדס פער-פערטנס, צו שוין. וויא וואונדערפאָלל וויך אונד דאך

יודא אונד ראָם.

(38-סע פאָרטזעצונג.)

ראבבי יהושע פערלאנג זיינע אנטוואָרט, דייא ער דען נייעגשיגען פאלאָאפען נעגענבען, איינען אויס דער מי-שונג פערשידענער אישען גנששאפטענדונגען דעזעלבען, ווייל יענע לערהע זיך דער הייליגשיגען אנצשטיגענען הוטסטע. — „זאלץ, דאס אין פילנדס אביבעצונעהמען דראהם, — פאָראנטען דייא וויזיגן, — וואָשיס זאָלל מאן עס זאלצען?" „סיס דער נאכגעבוטס אינעם מוילסהערעס; — ער-וידערט ראבבי יהושע.

„דאס דענן דאס מוילסהייער איינע נאכגעבוטס?"

„קאנן דענן דאס זאלץ אין פילנדס אביבעגעהען?" — פאָראנט ראבבי יהושע געגענענען.

אזיראעל איזט דאס זאלץ דער וועלט. אונד נאָשט האט סיס איהם איינען „ברית מלח עולם," איינען עוויגען בונד דעס זאלצעססן, נעשלאָססן. „דער אלפע בונד" בליבט עוויג נייא אונד ווירד נעפאלח דורך „איינען נייען בונד" ערזעטצט ווערדען. דאס זאלץ קאנן ניכט אין פילנדס איבערגעגען, אונד בי בעדארף דאהער קיינע אנדערן סובסטאנץ, אום עס צו קאָנזערווירען.

נאך פיעלע פאָראנען ריכטשען דייא וויזיגן פאָן אדן דען וויזיגן וזדאָער, דייא ער אללע גענענענד בעאנט-וואָרטשטע אדער וועגעריך צווייפלונגען. — זיא מוסטען זיך עגדליך פיר בעזיגונג ערקלערען. — דאביזער הארדיגן וואר עגטפאָקט פאָן דער וויזהייט דעס נאָראָסן לעדערעס דער יודען, ער בעשלאָס, דאס יודענטהום נעהער קעגנען צו לערנען אונד זיך איבער דאס יודען דעסוולבען צו אונטערריכטען. דייא לעהרע פאָן דעס איינגאנגען, אלל-

מעבסטיגן. אונזיכבארען נאָטשע שיען איהם אונבעגרייפ-ליך. ער פערלאנגטע נאָטשע צו זעהען. דאָ הויפ איהן ראבבי יהושע אין דייא אָגנע צו בליקען אונד שפראך: „וועגן דייא איינעס זייגען פיעלען דייענער נכט אין דאס אבגלייטען צו בריכען פערמאָגסס. אהנע דאס אויגע נעבלענדעס אבצו-יוגדען, וויא וויללסט דוא דא דען אללהערען שוין?"

דייזע אנטוואָרט נעפיעל דעס קאיזער אונד ער אי-פערשע דען וואונש. בעבעגאלס אין דייענער אונד בע-קעגנער דעס אייגענגען, אללסאָסיגען נאָטשע צו ווערדען.

* * *

אין יוראָא הערשטע פריידע אונד זובעל. דער קאי-זער האטטע פערשיפאָגען, נאך פאלעסטינא צו קאָממען אונד דען הייליגען עמטסעל ווידערע אויפבויען צו לאב-סען. אין בעזיגלינגונגס נעזעהל ערגייפ נאָך אנדע קליין, אלס אונד יונג. מאן פערגלך דען ראָמישען קאי-זער מיט דעם פערזיגרקאָנג צירוס אונד ערטייטסע אייגע בעלשהה פון יידישען שטאאטסס.

דער קאיזער קאָם נאך בעהמיגען; ראבבי יהושע אונד אקיוילא בעגאָגנען זיך אין זיינעם נעפאָלגען. אין דער טליינען שטאדט קלידיאָפאָליס דרענגען זיך דייא אייג-וואָנגער הערבייא. אום דען בעהערשער דער וועלט צו זעהען אונד איהם נאָטשעליכע עהרע צו ערווייזען. פלאָצ-ליך וואורדע דאס אויגע דעס קאיזערס פאָן דער נע-שטאלטע איינעס שאָגען יינגלינגס נעפאָסעסט.

„ווערנעסט דוא יענען יינגלינג?" — שפראך ער צו זיינעם פערוואונדשען לוצאיוס אורדיליאוס וועריס, דער איהן בעגלייטעט. — „מאן מיינס, איינען אפאָלאָ, פאָן דער קונסטריינען האונד דער פראקסיפעלדס פער-פערטנס, צו שוין. וויא וואונדערפאָלל וויך אונד דאך

קרעפטיג איזט יעדע מוסקעל מיסקעל אין דייזעם האלז! וועלכע ברוסט! זיא שאָן אונד קרעפטיג קאָנן זיא ניכט דאנאמאיזע דעס בעסטען קינסטלערס ערשיינען! וועלכע אדמע, וועלכע בייגע! אונד נון נאָר דייזעס נאָטשטיכע אנשליינען! בעגעגנסטיגע קאָנן קיינעס מענשען אנשליינען נישטשטיגען זיין!"

„איך בעזוואונדערע דייזען נעשטאק, אַ צאָוואר, — אנטוואָרטשעט ווייריס. — „איינען שאָנערען יינגלינג האט עס אויף ערדען נאך ניט גע נעגענען! דאס איזט אונזעער אונד אפאָלאָלא בעגלייך!"

דער קאיזער ווייגקעט דען יינגלינג הערביא.

„וויא הייסטסט דוא?" — פאָראנט ער איהן.

„אנטיגאָאוס. — אנטוואָרטשעט דער נעפאָראנט מיט איינער שטיממע פאָן וואונדערבארעס וואהלהייט.

דער קאיזער פערשלאָגט איהן גלייכזאם מיט זיינען בליקען.

„אנטיגאָאוס, — זאגט ער, — דוא זאָללסט מיין זיין פאָן הייטע אן, מיין פאָרזון, מיין בעגלייטער, מיין זאָהן. איך וויל דיי אללעס נעבען. וואס דיין הערץ נור גע-נערטס, נאָלד, וילבער אונד עדלעס בעשטיין. הייזער נעשטן אונד וויינגערטן. פלעהער אונד וועדדער; אבער דוא מוסט מיין זיין; דיינע נאגעט זעללע מוס מיר גע-הערן, דוא האסט פאָן דייזעס אונגלייכליך אן וועדער אאשער נאך מוטטער, וועדער בוידער נאך שוועסטער — איך וויל דיר אללעס ערזעצען. איך וויל סיך וועדער אן דייגער שענערע אונד דיר גנאָס איינען אונגלייך פאָן מיר לאבסטן. אבער נכט אללין דיך וויל איך רייך מאכען; אויך דייגען פאָאטער, דייגע מוטטער, דייגע נעשוויסטער; זיא מאָגען אז מיר הערגאנטערשען."

אונד וויא קאָמט דער קאיזער ליעס אויהנען נאָאטע מוסטען אויסצאהלען. דאנן בעפאָהל אר איהנען אבשיעד

נעט. נאכדעם דייא פאָאנאטיזירטען פאָלכסהייפען בייא הערען מאָרייגנס דייא אפאָסטעל, אָבבעל, גערעטשטשאפטען, אבערהייפ אללעס, וואס זיך איהרען בליקען דארבאָט, צערטרייט-מערט הטאטען. זיא זיך מיט ערגי-מער וואוטה אויף דייא הטאסס, וועלכע הערר מאָרייגנס פאָן דער פירמאָ ג. ווערטהיים אונד קאָמס. בעצאָגען הטאטען, אונד פערוויטטען פאָן פריה בין אין דייא נאכט מיט אללען איהרען צערשטאָרענגסיערקצייגען, דייזעזלבע צו ערבראָכען. ערסט אין שפעטער נאכט צאָגען דייא פלינדערער וועדער אב, אונד פע צייטע זיך, דאס דייא קאָסטס, וועגען אויך אויסערלך שפרען דער געוואלטזאמען אנגרייפפע אויסזיעונגע. דעכ-נאָך אללען, אויך דען פערצייטעלפעטטען אב-שטרעגגונגען עקסטראטצט אונד דעם בעדזטעגרד דען אינהאלט נערעטטעט האטטען.

*(צו דען יודע-פאָלגונגען אין נאָמבין.) אבער דייא פאָרגעגנע אין נאָמבין ווירד אים וואָרשיא געשרעבען; דאס נערייכט, מאן בעאבזיכטיגע דייא יודען אין נאָמ-בין צו פלינדערן אונד צו פערטרייבען, וואר דאָ-זעלבסט שאָן מעהרערע מאָגע פאָר דעם אייס-ברוכע דער עקסצעסעס בעקאָגנט, פאָגנט אבער קיינען רעכטען גלייבען, ווייל אייס דייא אבער 3000 זעעלען צעפאלגנדע בעפאָלקערונג פאָן נאָמבין נור עטוא 700 בין 800 ניכטיודען קאָמ-מען, נא דאס איין אנגרייפ פון דייא יודען פיר פאָלקלאָסמען אונמאָגלך גאָלט. אם 30-סטן אפ-ריל קאָם עס נעגען אבענד צווישען בעטרינקע-נען קאָצאָאקן. דייא אידרע בראָנזוויינ-צעכע שולדיג בלייבען הללסטן, אונד דעם יודישען, פאָן מעהרערען גלייבענס-נעגאָססען אינטערע-שטטצטע שאָנקעע-אינהאבער צו מדעטליכקי-טען. דער הערס לאָקטע אויגע נאָאטע אין דייא אויגען פון קיר-צעסעס צייט ערהעלטען דייא בעדרענגטען קאָצאָאקען אינען דייא אנגרייפפען אבגעזאָגטען צו מאכטע. דייא יודען, דייא זאָגאר פאָן שעסוואפ-פען געבריינ מאכטען, ווענטען זיך אנפאנגס מיט עראָאָלז צור ווערהרע; אלס ערדאך פראָטצ-ליך מיט הייגבעלן, זענגען, קאָראָפפעלקראָם-

פאָלליעטאָן.

יודא אונד ראָם.

(38-סע פאָרטזעצונג.)

ראבבי יהושע פערלאנג זיינע אנטוואָרט, דייא ער דען נייעגשיגען פאלאָאפען נעגענבען, איינען אויס דער מי-שונג פערשידענער אישען גנששאפטענדונגען דעזעלבען, ווייל יענע לערהע זיך דער הייליגשיגען אנצשטיגענען הוטסטע. — „זאלץ, דאס אין פילנדס אביבעצונעהמען דראהם, — פאָראנטען דייא וויזיגן, — וואָשיס זאָלל מאן עס זאלצען?" „סיס דער נאכגעבוטס אינעם מוילסהערעס; — ער-וידערט ראבבי יהושע.

„דאס דענן דאס מוילסהייער איינע נאכגעבוטס?"

„קאנן דענן דאס זאלץ אין פילנדס אביבעגעהען?" — פאָראנט ראבבי יהושע געגענענען.

אזיראעל איזט דאס זאלץ דער וועלט. אונד נאָשט האט סיס איהם איינען „ברית מלח עולם," איינען עוויגען בונד דעס זאלצעססן, נעשלאָססן. „דער אלפע בונד" בליבט עוויג נייא אונד ווירד נעפאלח דורך „איינען נייען בונד" ערזעטצט ווערדען. דאס זאלץ קאנן ניכט אין פילנדס איבערגעגען, אונד בי בעדארף דאהער קיינע אנדערן סובסטאנץ, אום עס צו קאָנזערווירען.

נאך פיעלע פאָראנען ריכטשען דייא וויזיגן פאָן אדן דען וויזיגן וזדאָער, דייא ער אללע גענענענד בעאנט-וואָרטשטע אדער וועגעריך צווייפלונגען. — זיא מוסטען זיך עגדליך פיר בעזיגונג ערקלערען. — דאביזער הארדיגן וואר עגטפאָקט פאָן דער וויזהייט דעס נאָראָסן לעדערעס דער יודען, ער בעשלאָס, דאס יודענטהום נעהער קעגנען צו לערנען אונד זיך איבער דאס יודען דעסוולבען צו אונטערריכטען. דייא לעהרע פאָן דעס איינגאנגען, אלל-

מעבסטיגן. אונזיכבארען נאָטשע שיען איהם אונבעגרייפ-ליך. ער פערלאנגטע נאָטשע צו זעהען. דאָ הויפ איהן ראבבי יהושע אין דייא אָגנע צו בליקען אונד שפראך: „וועגן דייא איינעס זייגען פיעלען דייענער נכט אין דאס אבגלייטען צו בריכען פערמאָגסס. אהנע דאס אויגע נעבלענדעס אבצו-יוגדען, וויא וויללסט דוא דא דען אללהערען שוין?"

דייזע אנטוואָרט נעפיעל דעס קאיזער אונד ער אי-פערשע דען וואונש. בעבעגאלס אין דייענער אונד בע-קעגנער דעס אייגענגען, אללסאָסיגען נאָטשע צו ווערדען.

* * *

אין יוראָא הערשטע פריידע אונד זובעל. דער קאי-זער האטטע פערשיפאָגען, נאך פאלעסטינא צו קאָממען אונד דען הייליגען עמטסעל ווידערע אויפבויען צו לאב-סען. אין בעזיגלינגונגס נעזעהל ערגייפ נאָך אנדע קליין, אלס אונד יונג. מאן פערגלך דען ראָמישען קאי-זער מיט דעם פערזיגרקאָנג צירוס אונד ערטייטסע אייגע בעלשהה פון יידישען שטאאטסס.

דער קאיזער קאָם נאך בעהמיגען; ראבבי יהושע אונד אקיוילא בעגאָגנען זיך אין זיינעם נעפאָלגען. אין דער טליינען שטאדט קלידיאָפאָליס דרענגען זיך דייא אייג-וואָנגער הערבייא. אום דען בעהערשער דער וועלט צו זעהען אונד איהם נאָטשעליכע עהרע צו ערווייזען. פלאָצ-ליך וואורדע דאס אויגע דעס קאיזערס פאָן דער נע-שטאלטע איינעס שאָגען יינגלינגס נעפאָסעסט.

„ווערנעסט דוא יענען יינגלינג?" — שפראך ער צו זיינעם פערוואונדשען לוצאיוס אורדיליאוס וועריס, דער איהן בעגלייטעט. — „מאן מיינס, איינען אפאָלאָ, פאָן דער קונסטריינען האונד דער פראקסיפעלדס פער-פערטנס, צו שוין. וויא וואונדערפאָלל וויך אונד דאך